

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5

ТЕМА: ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ

Мета практичного заняття: засвоєння, поглиблення та закріплення знань про підстави виникнення права власності; закріплення навичок розв'язання кейсів, пов'язаних із застосуванням набутих знань, набуття компетентностей зі складання правовстановлюючих документів.

Питання для обговорення

1. Первісні та похідні підстави набуття права власності.
2. Набуття права власності на новостворене майно та об'єкти незавершеного будівництва.
3. Привласнення загальнодоступних дарів природи.
4. Момент набуття права власності за договором.
5. Набуття права власності на безхазяйну річ.
6. Набуття права власності на знахідку.
7. Набуття права власності на бездоглядну домашню тварину.
8. Набуття права власності на скарб.
9. Набуття права власності за набувальною давністю.
10. Набуття права власності у разі приватизації державного майна та майна, що є в комунальній власності.
11. Інші підстави виникнення права власності.

Основні терміни і поняття

Первісні та похідні підстави набуття права власності, власник, добросовісний набувач, новостворене майно, об'єкт незавершеного будівництва, специфікація, самочинне будівництво, безхазяйна річ, річ, від якої власник відмовився, знахідка, бездоглядна домашня тварина, скарб, набувальна давність, приватизація, спадкування, правонаступництво.

Завдання

1. З посиланням на норми чинного законодавства **зробити порівняльну таблицю наступних юридичних категорій:**
 - 1) набуття права власності на безхазяйну річ (ст.335 ЦК) та набуття права власності на знахідку (ст.ст.337-339 ЦК);
 - 2) набуття права власності на безхазяйну річ (ст.335 ЦК) та за набувальною давністю (ст.344 ЦК);
 - 3) набуття права власності на знахідку (ст.ст.337-339 ЦК) та на бездоглядну домашню тварину (ст.ст.340-342 ЦК);
 - 4) набуття права власності на безхазяйну річ (ст.335 ЦК) та на скарб (ст.ст.343 ЦК);
 - 5) викуп нерухомого майна приватної власності для суспільних потреб (ст.350 ЦК) та викуп пам'ятки культурної спадщини (ст.352 ЦК);
 - 6) викуп нерухомого майна приватної власності для суспільних потреб та їх примусове відчуження з мотивів суспільної необхідності (ст.350 ЦК).

2. Вирішити кейс:

Кейс 1. У березні 2000 року А. вселилася до житлового будинку з дозволу його власниці В. При цьому, оскільки А. мала намір придбати вказаний будинок, між сторонами була досягнута домовленість найближчим часом укласти договір купівлі-продажу. На підтвердження досягнутої домовленості А. передала В. частину погодженої суми вартості будинку, а власниця надала А. ключі від будинку та господарських будівель.

З березня 2000 року і по теперішній час А. постійно проживала в будинку, за власні кошти зробила в ньому капітальний ремонт, добудувала господарські будівлі, використовувала за призначенням присадибну ділянку. З метою укладення договору купівлі-продажу вона неодноразово намагалася зв'язатися з В. Але В. на телефонні дзвінки не відповідала, у відомому А. місці проживання не з'являлася, а до будинку ні власниця, ні її родичі не навідувалися. Тому оформити договір купівлі-продажу А. так і не отримала можливості. У травні 2025 року вона звернулася до адвоката за роз'ясненням чи може вона стати власницею зазначеного житлового будинку.

Чи може А. стати власницею зазначеного житлового будинку? На якій підставі та в якому порядку? З якого моменту в А. виникне право власності на житловий будинок?

3. Підготувати проекти наступних документів:

- 1) договору купівлі-продажу квартири;
- 2) розрахунку витрат на утримання тварини, понесених особою, яка затримала та утримувала бездоглядну домашню тварину, у разі повернення останньої її власникові;
- 3) розрахунку витрат, пов'язаних із знахідкою, у разі повернення її власникові;
- 4) заяви до суду з вимогою про визнання права власності на річ за набувальною давністю;
- 5) судового рішення про визнання права власності на річ за набувальною давністю.

Тематика презентацій

1. Первісні підстави набуття права власності.
2. Похідні підстави набуття права власності.
3. Особливості набувальної давності як підстави набуття права власності.
4. Набуття права власності на безхазяйне майно.
5. Види правовстановлюючих документів.